

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pati est Hominis Inevitabile Fatum

Neissen, Johann Adolph

Coloniæ Agrippinæ, 1721

Epilogus Fidem, Prudentiam, Fortitudinem, à lectore requirit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49134](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49134)

EPILOGUS

QUÆ pollicitus in præmio fueram
 sum singula præstare conatus. De-
 creta factorum exhibui: Crucigerorum
 agmina spectanda dedi: argumenta
 formavi. Restat, ut fidem, Prudenti-
 am, ac fortitudinem tuam, quisquis
 Lector has paginas volvis, requiram.
 Appello fidem, ut loquenti æternæ
 veritati firmiter credas. Exspecto pru-
 dentiam, ut ex principiis creditis ratio-
 nes vitæ sapienter disponas. Exigo for-
 titudinem, ut veritates agnitas corda-
 tè exequaris.

Appello Fidem.

INter octo Beatitudines, quas Chri-
 stus, æterna veritas, in monte tradidit,
 binas, ut ex nostris calamitatum tanta
 proficiscuntur, recenset: *Beati, qui
 lugent. Beati, qui persecutionem pati-
 untur.* An credimus isthæc? hic
 fides desideratur. Cum Sacrosan-
 cta fidei mysteria, quæ supra quam
 cui-

cuique credibile est, omnem sensum intellectumque humanum longissimè excedunt, impetuntur, laudabiliter commovemur: ut puta, si adversus venerabile Eucharistiæ Sacramentum quis insurgens, in præsentiam Christi disputare præsumeret, nonne ut hæreticum proclamarem eum? hic fides per velamina, sub quibus Divinitas Humanitasque latet, excitata prospicit, & contrariis quibuscunque præjudiciis non attentis, affirmat & credit adesse ibidem præsentem, *Hominem Deum*. Nunc agite fideles mentes; ille Dominus, qui dixit; *Hoc est corpus meum*: Nunquid idem ipse est, qui astringit, *Beati qui lugent*? An non verbum ipsius æquè clarè expressum, & infallibile legitur in unâ ac in alterâ veritate? & tamen; O reconditam infidelitatem! quis nostrum ritè credit, quod sint beati, qui lugent? quod beati, qui persecutionem patiuntur? si verò tandem, id te credere asseveres, cur tantoperè calamitates, ex quibus oritur luctus, & persecutiones horres? siquidem ex his manare solatia,

Z 3

bea-

beatitudinem & regnum cœlorum ad-
undum confidas. Itaque aut cruces, per-
secutiones calamitates hujus seculi am-
anter amplectere; aut te incredulū Deo-
que diffidentem fateare; non enim ver-
bo, sed opere, fides virtusque probatur.

*Copia
Lugendi.*

Aliud interea ex his Christi verbis:
Beati qui lugent. Non ingratum quid
fragilitati humanæ indulgendum esse,
unā colligitur: nempe; quod liceat in ad-
versis, uti naturæ infirmitas exigit,
moderatè lugere. Cum enim Christus
in luctu gementes pronunciet beatos;
temperatum luctum minimè dicendus
est reprehendere. Perfectionis supremæ
sectatores, arcum eousque intendunt,
ut non tantum patienter & humiliter,
sed insuper lætè cupiant adversitates
excipi. Laudandus est generosus ani-
mus; excelsum pectus commendan-
dum; non volent tamen hi, quod natu-
ræ conditio vetat, omnem in homine
sensum virtute suppressere; dolorem,
moerorem, luctum suis sedibus de-
pellere, penitusque à calamitatibus re-
move: verum concedent, quæ sacri
flaminis dona sunt, simul suaviterque
con-

consistere, in fletu solatium, in luctu
gaudium, in tribulatione pacem. Fletus
sit naturæ, solatium est gratiæ: luctus
sit hominis, gaudium est spiritus: tribu-
latio sit mundi, pax est Domini. Demus
itaque fleant oculi, lugeant animi, dole-
ant corda, ex horum pugnâ, surgit vi-
ctoria, oritur gloria, sequuntur præmia.
Naturæ repugnat, qui afflicto adimit
deplorandi facultatem: namque ita
naturâ comparatum est, ut ictum soni-
tus sequatur. D. Basilius hac de re ait:
Vidi ipse aliquando bovem ad præse-
pe lacrymantem, cum contubernalem
suum morte ereptum cerneret. Seneca
cap. 37. Præclare admodum hanc in-
rem inquit, scio inveniri quosdam du-
ræ magis, quàm fortis prudentiæ viros,
qui negant doliturum esse sapientem:
hi verò videntur nunquam in hujusmo-
di casum incidisse: satis præstiterit ra-
tio, si id unum ex dolore, quod & su-
perest, & abundat, exciderit. Fluant la-
crymæ, sed & eadem desinant: trahan-
tur ex imo pectore gemitus, sed eidem &
finiantur. S. Ambrosius & adhortatur
afflictum, & consolatur, & dolorem

exculpat, & modum dolendi designat. *Depone, suadet, mœrorem in adversitatibus, si potes: include, si non potes:* Lacrymæ, gemitus, dolor, tristitia, profectò testes naturæ sunt, non indices diffidentia: nec fletus infidelitatis signū est, sed conditionis indicatiū: cum à Deo percussi ploramus, non arguimus ferientem sed provocamus pietatem, severitatem flectere satagimus: sint verba nostra dolore plena, non murmure. Tam hæc præclarè dicuntur, ut ipsi nihil subjungendum videatur. Utere ergò tuo naturæ jure, qui pateris, & dole: memor, cum solū miserum esse, qui in afflictione constitutus nimium contristatur, & Deo non se dignum probat: ceterà, nec quidquam in orbe dignioris admirationis esse, quàm hominē fortiter miserum, & obfirmatæ mentis ad tolerandum.

Evoco Prudentiam.

Memorabilis omnium iudicio & assensu comprobata gnoma est: *feras, non culpes, quod emendare non potes.* Ex prolatis primâ parte Decretis, & sub-

subsequente Crucigerorum serie, in-
claruit fati nostri veritas; inevitabilis
patiendi necessitas; à qua nullus sexus
aut ætas, nullus status aut conditio, nul-
lus locus aut tempus, dum in mundo
exulamur, eximitur. Omnes morta-
les circumspice, larga ubique flendi &
assidua materia. Democritus resuscitatu-
rū se spondebat feminā sepultam; si ejus
sepulcro triam inscriberentur nomina,
qui nihil adversi unquam in vita fuissent
experti: at majus exegisse miraculum:
quàm promississe censetur. Quid er-
gò? in virtutem elevanda est necessitas:
oportet oblata casu fatove, flectere ad
consilium, ac prudenter corde humili
ac sincero acquiescere Deo: contrari-
um qui volet, Epicteti correptionem in-
curreret, dum ait: Ignavissimè homo ali-
ud expetis, quàm id, quod melius est:
an verò aliud quippiā melius est, quàm
quod visum Deo fuerit? Seneca epist.
107. ad eam, quam hic requirimus pru-
dentiam, erudire nos contendit; in-
quiens: ad hanc legem animus noster
aptandus est, quæcunque fiunt, debu-
isse fieri putet, nec velit objurgare na-
turam.

Z 5

turam.

turam. Optimum est pati, quod emendare non possis; & Deum, à quo auctore cuncta proveniunt, sine murmuratione comitari malus miles est, qui Imperatorem suum gemens sequitur: quare impigri & alacres capeffamus illius imperia: paratos nos ac impigros inveniat factum; hic est magnus animus, qui se Deo tradidit: ac contra ille pusillus ac degener, qui abluetur; & de ordine mundi male existimat; & emendare mavult Deum, quàm se. Cic. l. 5. epistolar. epistolâ 16. ad Titium est, ait, consolatio pervulgata quidem illa maximè quâ semper in ore atq; in animo habere debemus: *Homines nos, ut esse meminerimus, eâ legematos ut omnib⁹ telis fortunæ proposita sit vita nostra neque esse recusandum, quominus eâ, qua nati sumus, conditione vivamus: neve tam graviter eos casus feramus, quos nullo consilio vitare possumus eventisque aliorum memoria repetendis, nihil accidisse nobis novè cogitemus. Et lib. 6 epistolar. epistola secundâ ad Torquatum habet; nihil esse præcipuè cuiquâ dolendum in eo, quod accidat universis. Itaq; prudentiæ tuæ,*
mi

mi Lector, erit, fatis communibus cedere ac absequi necessitati; has illasve Cruces, quas nullâ vi aut viâ valebis excutere, suaviter subire: insipientiæ autem summæ fuerit, frustra incassumque reluctari; in varias sese partes torquere invitum succumbere; refractarium perire, malus patieris fatorum coactu, quod pati licuisset bono, ducunt volentem fata, nolentem trahunt.

Postulo Fortitudinem.

Tolerantia adversitatum inimica sensibus, naturæ invisa, admodum difficulter in praxi servatur. Amor proprius, quem ad tuendas partes sensibilis corporis placidè fovemus, potenter oppugnat Reginæ patientiæ Regnum: idque velut usurpatum, sævum, violentumque imperium, quod evertere fas fit abominari non cessat. Ab hoc continuo offertur pomum renascenti in posteris Adamo. Quis nisi fortis heros, contra sævientem amorem, hunc brutum hostem, arma capefferet? in temporalibus tria numerantur fortunæ dona, ut commoda vitæ: facultates opum, valetudo ac
venus-

venustas corporis, fama & existimatio hominum. His pretiosiora accedunt Spiritualia: consolationes animi, cordis tranquillitas, pia desideria, virtutum exercitia. Ubi nunc, aut aliquibus, aut his omnibus, fervorum suorum quempiam privare visum Deo fuerit; quantum insaniet, horum tenax, male sanus amor?

De singulis videamus.

*Tutatur
commoda
vita.*

ARdentiùs sanè concupiscit Mundi divitias, vitæque commoda, quàm ut ab iis cupiditatem suam possit abstrahere. Exemplum Christi in monte Calvariaë, ex trunco crucis penduli, planè spoliati ac nudi, aut cæcus, aut luscus, intuendum præterit: de quavis jacturâ lamentatur ac murmurat; abundare contendit.

*Valetudi-
nem curat*

Delicatè ac molliter excolit valetudinem religioso ejusdem; ad servitium Dei conservandæ prætextu. Interim mollitiâ diffluitus; delicias sectatur, enutrimur cupediis, promulsæ conficimur. Fingitur imbecillæ corporis temperationi necessaria, quæ minimè est,

est, escarum qualitas, & esurialibus etiam diebus, edendarum carnum prerogativa, cum scandalo Christiani Orbis. Non bibit calicem Domini delicatus hic amor, malè sapit illi mistum aceto fel, Crucifixo propinatum. Sunt isthæc, inquis (loqui ab amore doctus) molesta nimis: non ego hujusmodi tertricam vivendi rationem amplecti possum: est aliquid indulgendum genio: non hic convenit ad pedem meum cothurnus. Ne cesses loqui delicatule! dic etiam non convenire tibi nomen rationalis hominis; veri Christiani, prædestinati ad gloriam, & æternum beati. Nam, ut homo rationalis sis, oportet te vivere, non secundum genii appetitum, sed rationis ductum: ut Christianus sis, oportet te domare carnem tuam, non instar Athei voluptatibus immergi: ut prædestinatus tandemque beatus sis, oportet te Jesu Christo Crucifixo assimulari, vestigia ejus sequi, imitari exempla. Dic porrò, quod sis mancipium mundi; inimicus Dei: dic, quod non habèas Spiritum Jesu Christi, qui obsecundas carni & Sanguini: dic denique, quod

quod renuncies gloriæ paradisi, quem non nisi legitimè certantibus præparatam novimus. O Christiana immortalis anima! subiistine Mundum, ut in eoi- veres velut Brutum? esne baptizata, ut crucem Domini calcares pedib⁹, & erigeres vexillum voluptatis? ubi tu collocareris in cælo? inter quos? in quo beatorum ordine? num inter Martyres, plagis vulneribusque gloriosè insignitos? an inter Confessores, pœnitentiæ operibus consumptos? Crucifixi Cruci immortuos? non est Sanctorum ullus, quin unà cū vitiis, suam carnem generosè subegerit; & tu delicatule ac effœminate, crucis desertor, inter hos nobiles, tot victoriis inclytos Christi pugiles, quem locum audebis prætere?

Si porrò Deus, ad cor cuiusdam fidelis sui servi, à terrenis altius ad se elevandum, permittat eum in fama & existimatione lædi: suspicionibus, calumniis, criminationibus falsis impeti: ignominia & odio, non apud improbos solum, sed & probos honoratosque viros, pessimè laborare: hic jam amor noster, doctor & legis peritus est: nihil in mundo

do sibi ità commissum esse sustinet ;
 quàm existimationem nominis , & bo-
 nam famam , quocunque modo tueri :
 citat pro se Ecclesiasticum c. 41. *Curam*
habe de bono nomine. nihil pejus horret,
 quàm despectum & infamiam. Chris-
 tum exemplar nostrum , persecutiones
 ac calumnias passum ; tanquam sceles-
 tū in consortio latronum, infami mor-
 te affectum esse, subdolè silet, in scriptu-
 ris versatus Doctor. Nec Isaiam de Chri-
 sto vaticinantem recitat , c. 53. *Cum sce-*
leratis reputatus est. Non erat hic locus
 ad gustum depravati Doctoris , perditum
 amoris. Sacrum S. Ignatii de Lojola
 Apophtegma hic usurpandum venit. Si
 quando, ait, calumnias ab improbis, vel
 ignaris in te congeri observaveris : De-
 um ora, ut avertat, ne quādo mala de te
 dicantur, & vera dicantur. Talis ac tan-
 tus es, quantus intra te, & Deo testes.
 Si tumida fama, panegyri superbâ, inter
 sanctos, te collocet; malum non tollet,
 si malus es, ita vicissim si tua te non ar-
 guat conscientia, Satyras tuas ride, nihil
 de bono tollent. Confunde famam, a-
 liter, ac illa vulgat, age.

Famam
tuetur.

Quam-

*Sensibilia
animi so-
lata.*

Quamdiu cœlum blanditiis nos persequitur; parvi penditur Spiritualibus illecebris delinita calamitas: dum pace ac tranquillitate conscientiae trivimur, in medio mundi tumultu, paradiso lætamur. Verum quoniam timendum, ne amœno consolationis statu; dona Dei potius, quàm Deum ipsum, præposterè discamus amare: consultò nonnunquam solatium omne sensibile negatur: atque intellectum hebetudo; voluntatem ariditas; desolatam animam tædium invadit: prædominantur scrupuli, timor gehennæ, damnationis metus invalescit. Vivere supplicium est, orare tormentum, sacramentorum usus, anxietatis mentis cruciatus. Quid in his sensu ductus amor noster? plangit & queritur apud Dominum: psalmo 29. *Avertisti faciem tuam à me, & factus sum conturbatus.* Languent preces; torpet cultus divinus, cessant virtutum actus; à Creaturis inania quaruntur solamina. Non percipitur vox Salvatoris desolati, in nostrum salutare exemplum, è ligno crucis exclamans, Deus Deus meus, ut quid dereliquisti me!

Quis

Quis nunc contrà hunc, tam arctè sensibus & naturæ confœderatum hostem, æmulum spiritui amorem, stabit in armis? fortitudinem masculam, non vulgarem poscø. Ratio, inquires, & anima, brutis corporis sensuumque motibus, opponenda erit. Anima & ratio, inquis? fateor communis hic sensus est: ast anceps hæreo, cùm S. Ambrosium hac de re differentem audio. Numquàm, ait, anima nostra de sensibus judicat, nisi quando se ab ipsis sensibus & corpore separavit. Perspectum habebat Ambrosius, penes animam corpori unitam residere impedimenta domestica, quibus iudicia ipsius, ceteroquin sana, conjunctionis suavitate, velut quodam fascino blandè corrumpantur. Etenim non videt unquam suum corpus, nisi vivum, à semetipsâ animatum & amatum, floridum, venustum: & quoniam immersa sensibus est, suo lumine puro liberoque potiri non potest, adeoque expectandum meritò jus & æquum, contrà consociati sibi corporis amici favorem, nequaquam reddet.

*Fingitur
anima
corpore
ris soluta.*

Itaque fingamus redducem ab infe-

Aa

ris soluta.

*Anima
serfos de
suo olim
corpore.*

ris animam, corpore solutam, quæ tantoperè adamati olim consortis sui reliquias inspectura assistat sepulcro. Ad primum intitum corruptæ carnes malsæ, funesta exclamat: Hoc cine illud idolum est, cui pretiosum peregrinationis meæ tempus, tam superstitiose, in vanum immolari? Hoc cine periturum corpus, ista esca vermium, heu dolor! prò pudor! à me quotidianum tulit sacrificium? eratne putidum hoc lutum, objectum dignum, quod deperirem, ut perirem anima? ubi nunc molles corporis jam rigidi sensus? qui me à salutari ad veritatum tolerantiam, & immortalis patientiæ bono, perditè abstraxerunt? Caput intueor, in cuius sede, arrogantis fastu intumescens, perversa cudebam consilia; cogitationes pessimas enutriebam: jam horridam esse video vacuumque Calvariam, nisi quod nati ibidem ex cerebro bufones adhuc dum resideant oculos quæro, quibus tot jucunda, utinam licita, præbui spectacula: at non nisi terrificam reperio, implexa serpentibus concava spelæa. Os, labia, genas, eorumque purpurissum peto: sed nihil

nihil horum : soli ex bisuleis mandibulis rancidi dentes minanter extant. Irane illud os, ad cuius sedandam procacitatem tot fixa sunt suavia; ad cuius gulosum guttur edulcandum sacramentæ jejunii leges toties violatæ, ad cuius votum, omnis abstinentiæ piacularis usus procul proscriptus fuit; illud, inquam, os obmutuit? computruit? vermibus interit? Corpus reliquum contemplor: cetera membra, quæ semper, studiosè fovi, reviso. Ast adverto, pars putredo, pars vermis est, pars pulvis, pars nihil. O me miseram animam! estne hoc meum corpus? mea arx? mea sedes? meum palatium? objectum malefanæ dilectionis meæ? ruina salutis? causa damnationis? ergone pro hac calvariâ, pro his bufonibus, pro his vermibus ac serpentibus, pro hac putredine ac sanie, pro pulvere, pro nihilo, damnavi me? debebamne amore hujus mei, tam citò, tam miserè perituri corporis, Deum negligere? Creatorem meum offendere? memetipsam pessumdare? reddatur mihi corpus meum, ego reddam resuscitata membra pœnitentiæ

sanctæ patientiæ instrumenta remittar
in corpus meum in cor illud; quo mun-
di vanitatem amavi, ad cœlestia illud
dirigam: virtutum exercitia, contri-
tionis actus, calamitatum tolerantiam,
crucis amorem, profunda illud doctrix
edocebo: permittar resumere oculos
meos, non nisi fundendis ex pœnitenti-
ne Lacrymis eos assuefaciam, piaque
crudelitate excæcabo. Dentur manus,
erigantur pedes: nec tangent ista, nisi
durum in ærumnis laborem: nec nisi ad
crucem & subeundas humiliter adver-
sitates, hi gressum movebant, sed heu!
frustrâ ad hæc suspiro: inanibus can-
gor desideriis: sera sunt, perii, venit
mihi hora, quâ nemo amplius potest
operari; perii. Non intelligebam, dum
tempus erat, quæ ad salutem erant mihi;
perii. Non sapiebam quæ Dei erant, pe-
rii. Non prævidi quæ novissima sunt,
perii. Heu! infelix anima! Dei insigni-
ta imagine, Christi redempta sanguine,
deputata cum Angelis, capax beatitu-
dinis, heres cœli, filia Dei, ah nimium
infelix anima, perii, æternum perii.
Amice lector, quem tibi sensum im-
pri-

primunt hæc miserabilis animæ tristia, sed nimis fera lamenta: videor mihi audire ipsam adhucdum in habitu, luctuosè inclamantem: memor esto iudicii mei, sic enim erit & tuum: mihi heri, & tibi hodie, aut cras. In statu æternitatis, in quo nunc versor ego, etiam tu versaberis brevi: illâ horâ, quâ mundum deseres compariturus antè thronum Iudicis Dei, mecum senties; dolebis mœstissimè de offensâ Dei: pœnitebit te acerrimè neglectæ, dum salus comparari poterat pœnitentiæ. Ob rejectam impatienter crucem, non exhaustum passionis calicem, quem tibi præbuerat patiens Dominus, mirè miserèque torqueberis. Vinculum istud charitatis, quo carni, sanguini, & mundo, quibus jam vale dicendum, perditè constrictus adhæristi, execraberis, voles omnia emendata, sed serius. Nunc, nunc tempus est capiendi consilia, quæ capta, in mortis articulo fuisse velles.

Conjiciamus ergo oculos & mentem in objecta deliciarum, nostrorum, in corporis delicatos sensus & motus, in

*Fortitudo
sumenda
à sepulcro.*

Aa 3

animi

animi elatos spiritus , in omnia blandi-
 menta naturæ ; sed defixo per trans-
 versam mortualem tumbam obtutu ,
 perspiciemus omnia esse fucata , falla-
 cia, vana, moxque miserrimeque interi-
 tura. Induemur inde armaturâ forti-
 um, & insolentem nostrum intestinum
 hostem , carni sanguinique illigatum ,
 amorem proprium, intrepidè oppugna-
 re, generosè prostrernere , profligare ac
 vincere attentabimus. Et horum qui-
 dem armorum ducem , sequemur di-
 vum Gregorium Magnum, qui ait: Nil
 fit, quod ad domandum carneum amo-
 rem applicari valet; quàm ut unusquis-
 que putet, quod nunc diligit, quale esset,
 si mors pulsaret. Nihil enim ad validissi-
 mi hujus inimici frangendos impetus
 existimat esse potentius , quàm serio
 præmeditari , ad qualem , quam la-
 mentabilem horridumque statum, sit
 tantem in sepulchro , à putredine &
 vermibus redigenda , inanimata caro.
 Hæc à fatali humani corporis corrupti-
 one , contra voluptuosum noxium
 amorem , desumpta animi fortitudo,
 extremum roboris incrementum ca-
 piet,

piet, si porrò patientem in agoniâ
Dominum, virum dolorum exemplar
omninò imitandum, sibi dignè re-
præsentaverit. Ponderemus suo mo-
mento, quod serviamus Domino,
in Crucem mortuo, quod Crux, &
omnis calamitas & afflictio, in pati-
entis Dei sanctitudine sint consecratæ,
adeoque obvenire debeant acceptæ
atque venerandæ. Ad hoc triste & in-
auditum spectaculum Crucifixi Dei,
conticescere obligabitur natura. Prò
quàm indecorum stupidumque erit
portentum ! reperiri mortalem, qui
in terris felicior esse contendat, quàm
fuerit Deus, quem adorat. Faceſſat
ergò tandem maleſanus carneus amor,
& cum illo inanis mundi vanitas :
unâ cum Salvatore, ſubeunda Crux
eſt omni ſalvando. Seu dulce,
ſeu amarum ſit æquor, in portum
nos ſi deferat, transfretandum
eſt.

Exeat emundo, qui calamitates fugit:
quam diu vivit eas patientiâ dulcora-
re poteſt, vitare non poteſt mala

*Incræ-
mentum
Fortitudi-
nis pati-
ens Chri-
ſtus.*

levare, non tollere valebit. Habita-
 tantisper tecum, benevole Lector,
 & ini rationes conscientiae, si absque
 palpò fateri velis, quantarum quotidi-
 anis erroribus pœnarum te reum ages?
 solvenda sunt hæc reatus debita; nun-
 quid beneficium agnoscis, hic eâ poti-
 us, quam post purgantibus ignibus ex-
 piare? esto Angelus, & impeccabilis
 fores, optandæ tibi cruces restant, si
 credas æternæ veritati, *Leve tribulati-
 onis æternæ gloriæ pondus, operabitur
 in nobis.*

Manet itaque

P A T I

Inevitabile

H O M I N I :

Fatum

Manetque Patientiæ finis,
 Interminata Salus.

Epi-

Epiphonéma

ex

Thoma de Kempis, de Imitatione Christi, perillustri in toto terrarum Orbe Ascetâ.

CAPUT XI.

Libri Secundi

De paucitate amatorum Crucis Jesu.

1. **H**Abet JESUS nunc multos amatores regni sui cœlestis, sed paucos bajulatores suæ crucis.

Multos habet desideratores consolationis, sed paucos tribulationis.

Plures invenit socios mensæ, sed paucos abstinentiæ.

Omnes cupiunt cum eo gaudere, pauci volunt pro eo aliquid sustinere.

Multi Jesum sequuntur usque ad fractionem panis; sed pauci usque ad bibendum calicem passionis.

Multi miracula ejus venerantur, pauci ignominiam crucis sequuntur.

Multi Jesum diligunt, quamdiu ad-versa non contingunt. Aa 5 Mul-

Multi illum laudant & benedicunt, quamdiu consolationes aliquas ab ipso percipiunt.

Si autem Jesus se absconderit, & modicum eos reliquerit, aut in quæmoniam, vel in dejectionem nimiam cadunt.

Qui autem JESUM propter JESUM & non propter suam propriam aliquam consolationem diligunt, ipsum in omni tribulatione & angustia cordis, sicut in summa consolatione benedicunt.

Etsi numquam eis consolationem dare vellent, ipsum tamen semper laudarent, & semper gratias agere vellent.

3. O quantum potest amor Jesu purus nullo proprio commodo, vel amore permixtus!

Nonne omnes mercenarii sunt dicendi, qui consolationes semper querunt.

Nonne amatores sui magis, quam Christi probantur, qui sua commoda & lucra semper meditantur?

Ubi

Ubi invenietur talis, qui velit De
servire gratis?

4. Rarò invenitur tam spiritualis al-
quis, qui omnibus sit nudatus.

Nam verum pauperem Spiritu, &
ab omni creatura nudum, quis inve-
niet? Procul de ultimis finibus pretium
ejus.

Si dederit homo omnem substantiam
suam adhuc nihil est.

Et si fecerit pœnitentiam magnam,
adhuc exiguum est.

Et si apprehenderit omnem scienti-
am, adhuc longe est.

Et si habuerit virtutem magnam, &
devotionem nimis ardentem, adhuc
multum sibi deest: scilicet unum, quod
sibi summè necessarium est.

Quid illud? ut omnibus relictis se re-
linquant, & à se totaliter exeat, nihil-
que de privato amore retineat.

Cumque omnia fecerit, quæ facien-
da noverit, nil se fecisse sentiat.

5. Non grande ponderet, quod gran-
de æstimari possit: sed in veritate ser-
vum inutilem se pronuntiet, sicut Ve-
ritas ait: *Cum feceritis omnia, quæ præ-*
cepta

cepta sunt vobis, dicite Servi inutiles sumus.

Tunc verè pauper, & nudus spiritu esse poterit, & cum Propheta dicere;
Quia unicus & pauper sum ego.

Nemo tamen isto ditior, nemo potentior, nemo liberior; qui se & omnia relinquere scit, & ad infimum se ponere.

Caput XII.

De regia via sanctæ Crucis.

DUrus multis videtur hic sermo: *Abnega te ipsum, tolle Crucem tuam, & sequere Jesum.*

Sed multò durius erit, audire illud extremum verbum: *Discedite à me maledicti in ignem æternum.*

Qui enim libenter audiunt, & sequuntur verbum crucis; tunc non timebunt ab auditione æternæ damnationis,

Hoc signum Crucis erit in Cælo, cum Dominus ad iudicandum venerit.

Tunc omnes servi Crucis, qui se Crucifixo conformaverunt in vita, accedent

cedent ad Christum iudicem cum magna fiducia.

2. Quid igitur times tollere crucem, per quam itur ad regnum?

In cruce salus, in cruce vita, in cruce protectio ab hostibus.

In cruce confusio supernæ suavitatis, in cruce robur mentis; in cruce gaudium Spiritus.

In cruce summa virtutis, in cruce perfectio sanctitatis.

Non est salus animæ, nec spes æternæ

Tolle ergo crucem tuam, & sequere Jesum, & ibis in viam æternam.

Præcessit ille bajulans sibi crucem & mortuus est pro te in cruce: ut & tu tuam portes crucem, & mori affectes in cruce.

Quia si commortuus fueris, etiam cum illo pariter vives. Et si socius fueris pœnæ, eris & gloriæ.

3. Ecce in cruce totum constat, & in moriendo totum jacet: & non est alia vita ad vitam, & ad veram internam pacem, nisi via sanctæ crucis, & quotidianæ mortificationis.

Amē

Ambula ubi vis, quare quodcumque volueris: & non inuenies altiorem viam infra, nisi viam sanctæ crucis.

Dispone & ordina omnia secundum tuum velle & videre: & non inuenies, nisi semper aliquid pati debere, aut spontè aut invitè; & ita crucem semper inuenies.

Aut enim in corpore dolorem senties, aut in anima Spiritus tribulationem sustinebis.

4. Interdum à Deo relinquêris, interdum à proximo exercitaberis: & quod amplius est, sæpè tibi met ipsi grauis eris.

Nec tamen aliquo remedio, vel solatio liberari seu alleviari poteris? sed donec Deus voluerit, oportet ut sustineas.

Vult enim Deus, ut tribulationem sine consolatione pati discas, & ut illi totaliter te subicias, & humilior ex tribulatione fias.

Nemo ita cordialiter sentit passionem Christi, sicut is, cui contigerit similia pati.

CruX

CruX ergo semper parata est, & ubique te expectat.

Non potes effugere, ubicunque concurreris; quia ubicunque veneris, te ipsum invenies.

Converte te supra, converte te infra: converte te extra, converte te intra: & in his omnibus invenies crucem:

Et necesse est te ubique tenere patientiam, si internam vis habere pacem, & perpetuam promereri coronam.

5. Si libenter crucem portas, portabit te, & ducet & desideratum finem, ubi scilicet finis patiendi erit, quamvis hic non erit.

Si invitè portas, onus tibi facis, & te ipsum magis gravas: & tamen oportet ut sustineas.

Si abjicis unam crucem, aliam procul dubio invenies, & forsitan gravio-rem.

6. Credis tu evadere, quod nullus mortalium potuit præterire? quit sanctorum in mundo sine cruce & tribulatione fuit?

Nec

Nec enim Jesus Christus, Dominus noster, una hora sine dolore passionis fuit, quamdiu vixit, *Oportebat* [ait] *Christum pati, & resurgere à mortuis, & ita intrare in gloriam suam.*

Et quomodo tu aliam viam quæris, quàm hanc regiam viam, quæ est via sanctæ crucis;

7. Tota vita Christi, crux fuit & martyrium; & tu quæris requiem & gaudium;

Erras, erras, si aliud quæris, quàm pati tribulationes, quia tota ista vita mortalis, plena est miseriis, & circumsignata crucibus.

Et quanto altius quis in Spiritu profecerit, tantò graviores sæpe cruces inveniet, quia exilii sui pœna, magis ex amore crescit.

8. Sed tamen, iste sic multipliciter afflictus, non est sine levamine consolationis: quia fructum maximum sibi sentit accrescere ex sufferentia suæ crucis.

Nam dum sponte se illi subjicit, omne onus tribulationis in fiduciam divinæ

divinæ consolationis convertitur.

Et quantò magis per afflictionem atteritur, tantò spiritus amplius per internam gratiam roboratur.

4. Et nonnunquam in tantum confortatur ex affectu tribulationis & adversitatis ob amorè conformitatis crucis Christi, ut se sine dolore & tribulatione esse non vellet: quoniam tantò se acceptiorem Deo credit, quantò plura & graviora pro eo perferre poterit.

Non est istud hominis virtus, sed gratia Christi, quæ tanta potest & agit in carne fragili; ut quod naturaliter semper abhorret & fugit, hoc fervore spiritus aggrediatur & diligat.

9. Non est secundum hominem crucem portare, crucem amare, corpus castigare & servituti subicere: honores fugere, contumelias libenter sustinere, seipsum despiciere & despici optare: adversa quæque cum damnis perpeti, & nihil prosperitati in hoc mundo desiderare.

Bb

Sed

Sed si ad teipsum respicis : nihil huiusmodi ex te poteris.

Sed si in Domino confidis , dabitur fortitudo de cœlo , & subicientur ditioni tuæ mundus & caro.

Sed nec inimicum diabolum timebis, si fueris fide armatus, & cruce Christi signatus.

10. Pone te ergo , sicut bonus & fidelis servus Christi, ad portandam viriliter crucem Domini tui, pro te ex amore crucifixi.

Præparate ad toleranda multa ad-versa & varia incommoda, in hac misera vita: quia sic tecum erit, ubicumque fueris: & sic reverà invenies, ubicumque latueris.

Oportet ita esse: & non est remedium evadendi à tribulatione malorum & dolore , quàm ut te patiaris.

Calicem Domini affectanter bibe, si amicus ejus esse , & partem cum eo habere desideras.

Consolationes Deo committe: faciat ipse cum talibus, sicut sibi magis pla-cuerit.

Tu

Tu verò, pone te ad sustinendum tribulationes, & reputa eas maximas consolationes; quia non sunt condignæ passionibus hujus temporis, ad futuram gloriam promerendam, etiam si solus omnes posses sustinere.

11. Quando ad hoc veneris, quod tribulatio tibi dulcis est, & sapit pro Christo: tunc bene tecum esse æstima, quia venisti paradysum in terra.

Quamdiu pati grave tibi est, & fugere quæris; tamdiu malè habebis, & sequetur te ubique fuga tribulationis.

12. Si ponis te, ad quod esse debes, videlicet ad patiendum & moriendum, fiet citò melius, & pacem invenies.

Etiam si raptus fueris usque ad tertium cælum cum Paulo, non es propterea securatus de nullo contrario patiendo *Ego* (inquit Jesus) *ostendam illi, quanta oporteat eum pro nomine meo pati.*

Pati ergo tibi remanet, si Jesum diligere, perpetuò illi servire placet.

13. Utinam dignus esses aliquid pro nomine Jesu pati; quàm magna gloria remaneret tibi, quanta exultatio omnibus

nibus Sanctis Dei, quanta quoque ædificatio esset proximi.

Patientiam quidem omnes recommendant: sed heu! quàm paucissimi, qui pati desiderant.

Meritò deberes libenter modicum pati pro Christo, cùm multi graviora patiuntur pro mundo.

14. Scias pro certo, quia morientem te oportet ducere vitam. Et quando quisque plus sibi moritur, tantò magis Deo vivere incipit.

Nemo aptus est ad comprehendendum cælestia, nisi se submiserit ad portandum pro Christo adversa.

Nihil Deo acceptius, nihil tibi salubrius mundo isto, quàm libenter pati pro Christo.

Et si eligendum tibi esset magis optare deberes, pro Christo adversa pati, quàm multis consolationibus recreari: quia Christo similior es, & omnibus Sanctis conformior.

Non enim stat meritum nostrum, & protectus status nostri, in multis suavitatibus & consolationibus: sed potius

in

in magnis gravitatibus & tribulationibus perferendis.

15. Si quidem aliquid melius & utilis salutis hominum, quam pati, fuisset; Christus utique verbo & exemplo ostendisset.

Nam & sequentes se discipulos, omnesque eum sequi cupientes, manifestè ad crucem portandam hortatur, dicens: *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam & sequatur me.*

Omnibus ergo perlectis & scrutatis, sit hæc conclusio finalis: *Quoniam per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.*

F I N I S

B 3

